

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 24P/134/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122205423
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Mária Sitárová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2022:4122205423.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Máriou Sitárovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H.: F., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX, t.č. Centrum pre deti a rodiny Topoľčany, Kalinčiakova 4295, Topoľčany, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88, Nitra ako kolíznym opatrovníkom, deti rodičov matky O. H., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom J. XXX a otca X. H., nar. XX.X.XXXX, t.č. ÚVTOS K. nad B., v konaní o návrhu navrhovateľa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje nad maloletými deťmi H.: F., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Topoľčany, Kalinčiakova 4295, 955 01 Topoľčany.

Súd zaväzuje matku maloletých detí prispievať na ich výživu na každé dieťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré je matka povinná platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom budú maloleté deti umiestnené.

Súd zaväzuje otca maloletých detí prispievať na ich výživu na každé dieťa mesačne sumou vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred na účet zariadenia, v ktorom budú maloleté deti umiestnené.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce sa svojím písomným návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 20.05.2022 domáhal nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi H.: F., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX a rodičom určiť výživné. Svoj návrh odôvodnil tým, že maloleté deti sa aktuálne na základe rozsudku Okresného súdu Nitra sp. zn.: 24P/238/2021 zo dňa 16.12.2021 nachádzajú v Centre pre deti a rodiny Slniečko, kde sa dobre adaptovali, je im poskytovaná komplexná starostlivosť, vrátane psychologickú starostlivosť. Rodičia maloleté deti telefonicky kontaktujú. Otec maloletých detí je aktuálne vo výkone trestu odňatia slobody, o maloleté deti sa zaujíma prostredníctvom listov a telefonátov. Matka maloletých detí žije v súčasnosti v K., kde aj pracuje. Podľa jej slov si hľadá nové bývanie a má záujem o zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, pričom maloleté deti odmietajú možnosť sťahovania sa do zahraničia. Matka zatiaľ nemá zabezpečené vhodné a stabilné bytové a sociálne podmienky a nemá dostatočne vyvinuté rodičovské zručnosti. Vzhľadom k odsúdeniu otca v najbližších rokoch nebude možné zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti a nikto z príbuzných o zabezpečovanie starostlivosti o deti neprejavil záujem.

2. Na pojednávanie sa nedostavili rodičia. Otec požiadal o pojednávanie bez jeho prítomnosti, matka má doručenie predvolania vykázané fikciou a svoju neprítomnosť na pojednávaní nijako neospravedlnila. Preto súd podľa § 31 CMP pojednával v neprítomnosti rodičov.

3. Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že ústavná starostlivosť sa už realizuje v Centre pre deti a rodiny Topoľčany, kde sa deti nachádzajú na základe neodkladného opatrenia. Deti sa veľmi dobre adaptovali, rodičia ich kontaktujú telefonicky. Matka sa s deťmi osobne stretla naposledy v roku 2021, to bolo jeden krát, odvtedy o osobné stretnutia s deťmi neprejavila záujem. Otec maloletých detí sa tiež kontaktuje s nimi telefonicky, zaujíma sa o ich prežívanie, avšak tento je vo VTOS. Matka sa vyjadrila, že sa nehodlá vrátiť naspäť na Slovensko a deti zase odmietajú odísť s matkou do zahraničia. Deti budú umiestnené aj naďalej v CDR Topoľčany, kde sa nachádza aj ich ďalší súrodenec X., už teraz H., ku ktorej otec uznal otcovstvo.

4. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navštívil maloleté deti osobne v zariadení, kde sa dobre adaptovali, zvykli si na podmienky a režim zariadenia. Zo začiatku sa vyskytli aj psychické problémy detí, ktoré boli ale následne riešené a momentálne sú v starostlivosti psychológa a psychiatra. Deťom je zabezpečené adekvátne vzdelávanie, sú v kontakte s rodičmi. CDR má záujem s deťmi navštíviť ich otca vo VTOS, nakoľko s týmto majú udržiavaný kvalitný pravidelný kontakt. Nikto z príbuzných neprejavil záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o deti a preto súhlasí s ústavnou starostlivosťou s tým, že obom rodičom bude určené minimálne výživné na účet CDR Topoľčany.

5. Účastníci v konečnom návrhu žiadali, aby súd návrhu vyhovel.

6. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom spisu: návrh, sociálna správa, rodné listy maloletých detí, neodkladné opatrenie, doklad o doručovaní zásielky matke, opravné uznesenie, doklad o doručovaní rozhodnutia matke, oznámenie o umiestnení detí, písomné vyjadrenie otca detí, správa zo sociálneho zisťovania u rodičov, pripojený spis OS Nitra sp. zn. 24P/238/2021, pripojené spisy ohľadne ďalších maloletých detí rodičov a zistil tento skutočný stav:

7. Maloleté deti H.: F., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX pochádzajú z matky O. H., nar. XX.XX.XXXX a otca X. H., nar. XX.XX.XXXX. Na základe uznesenia Okresného súdu Nitra č.k. 6PPOm/1/2020 zo dňa 11.03.2021, právoplatného dňa 14.4.2021, o nariadení neodkladného opatrenia boli maloleté deti umiestnené do CDR Slniečko. Na uznesenie o neodkladnom opatrení nadviazal rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 35P/13/2021 zo dňa 31.5.2021, právoplatný dňa 02.07.2021 o uložení výchovného opatrenia na účely zabezpečenia odbornej pomoci a úpravy rodinných a sociálnych pomerov v zariadení CDR Slniečko. Následne bolo rozhodnutím Okresného súdu Nitra nariadené opakované výchovné opatrenie č.k. 24P/238/2021 zo dňa 16.12.2021, právoplatného dňa 22.12.2021, ktorého účinnosť skončila dňom 22.6.2022. Z tohto dôvodu súd v tomto konaní nariadil neodkladné opatrenie sp. zn.: 24P/134/2022 - 15, dňa 20.05.2022, v spojení s opravným uznesením sp. zn.: 24P/134/2022 - 24 zo dňa 25.05.2022, ktorým súd uložil Centrum pre deti a rodiny Slniečko povinnosť dňa 20.06.2022 odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Topoľčany. Taktiež ich sestra maloletá X. H., nar. XX.XX.XXXX je umiestnená v CDR Topoľčany. Ich ďalšia sestra maloletá O. H., nar. XX.XX.XXXX je umiestnená v CDR Komárno. Z kapacitných dôvodov nie je zatiaľ možné aby boli všetky maloleté deti umiestnené spolu v jednom zariadení. Maloleté deti boli umiestnené v zariadeniach z nasledujúcich dôvodov: zanedbávanie zdravotnej starostlivosti zo strany matky, podozrenie na užívanie omamných látok zo strany matky, podozrenie na týranie maloletých detí partnerom matky, ktorá vec je v trestnom konaní riešená. Deti sa v CDR Topoľčany veľmi dobre adaptovali, rodičia ich kontaktujú telefonicky, deti však odmietajú telefonovať s matkou, ktorá je počas rozhovorov nesústredená, nekomunikuje s deťmi so záujmom a deti sa k uvedenému vyjadrujú, že je to nuda. Kvôli týmto telefonickým rozhovorom mali obe deti aj psychické problémy s tým, že museli byť hospitalizované na pedopsychiatrii. Maloleté deti majú v zariadení zabezpečené adekvátne vzdelávanie, osvojili si školské návyky a taktiež im je zabezpečovaná potrebná zdravotnú starostlivosť.

8. Matka maloletých detí žije v K., kde mení adresy, teraz by mala bývať na ubytovni s ostatnými pracovníkmi. Pracuje vo firme Hallo Fresh, kde balí zeleninu. Podľa jej slov si hľadá nové bývanie, aby mohla zabezpečovať starostlivosť o svoje maloleté deti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny má za to, že matka nejaví aktívny záujem o maloleté deti, nemá zabezpečené vhodné a stabilné bytové a sociálne

podmienky, nemá dostatočne vyvinuté rodičovské zručnosti a nie je schopná naplňať ani základné potreby maloletých detí. Matka má spolu štyri maloleté deti a všetky sa nachádzajú v zariadeniach.

9. Otec maloletých detí sa momentálne nachádza vo výkone trestu. Súd lustráciou zistil, že otec bude vo výkone trestu do 21.12.2025. Svojím podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 28.07.2022 oznámil, že žiada aby súd rozhodol o výživnom pre jeho maloleté deti bez jeho prítomnosti. Otec je invalidný dôchodca a jeho príjem 108,62 eur.

10. Podľa § 31 Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní.

11. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005 Z. z. /ďalej len Zákon o rodine/, Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

12. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

13. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

14. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností a možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

15. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Od 01.07.2021 predstavuje minimálne výživné sumu 29,87 eura na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, veta prvá, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

21. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety

neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

22. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh navrhovateľa bol podaný dôvodne a nad maloletými deťmi je potrebné nariadiť ústavnú starostlivosť, nakoľko starostlivosť o maloleté deti nie je možné zabezpečiť v domácom prostredí rodiny. Aj v minulosti boli maloleté deti opakovane riešené výchovnými opatreniami, ktoré nespĺnili svoj účel. Aktuálne sa deti ocitli v situácii kedy rodičia nie sú schopní zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti sa súd už stotožnil aj vydaním neodkladného opatrenia sp. zn.: 24P/134/2022 - 15, dňa 20.05.2022, v spojení s opravným uznesením sp. zn.: 24P/134/2022 - 24 zo dňa 25.05.2022, ktorým súd uložil Centrum pre deti a rodiny Slniečko povinnosť dňa 20.06.2022 odovzdať maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Topoľčany. Matka odišla do zahraničia, kde nemá vytvorené vhodné podmienky pre maloleté deti a ktoré sa vyjadrili, že nechcú ísť do zahraničia. Matka žije kočovným spôsobom života, nie je schopná zabezpečiť riadnu výchovu a každodenné potreby maloletých detí, nemá zabezpečené stabilné bývanie. Otec sa nachádza vo výkone trestu a nikto z rodiny a blízkych neprejavil záujem o zverenie maloletých detí do ich osobnej starostlivosti. Vzhľadom na skutočnosť, že maloleté deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani do pestúnskej starostlivosti, je pre ich ďalší priaznivý a zdravý vývoj nevyhnutné, aby im bolo zabezpečené náhradné rodinné prostredie a to formou ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Topoľčany.

23. S nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi sa súd zaoberal aj otázkou vyživovacej povinnosti rodičov, keď ich oboch zaviazal prispievať na výživu maloletých detí sumou minimálneho výživného, ktorého výška predstavuje 30% zo sumy životného minima. Uvedenú sumu výživného sú rodičia povinní platiť na účet zariadenia, v ktorom sú maloleté deti umiestnené. Súd pri rozhodovaní o určení výšky vyživovacej povinnosti prihliadol na schopnosti, možnosti a majetkové pomery oboch rodičov, otec je momentálne vo výkone trestu odňatia slobody a poberá iba invalidný dôchodok, pričom má štyri vyživovacie povinnosti, matka má štyri vyživovacie povinnosti a jej príjem sa súdu nepodarilo zistiť, nakoľko sa táto aktuálne nachádza v zahraničí. V zmysle takto zistených skutočností a v najlepšom záujme maloletých detí preto rozhodol súd tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Podľa § 363 CSP v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon exekúcie podľa osobitného zákona.